

Indhold

1. Oversigt over det kommunale tilskuds- og udligningssystem	5
1.1. Tilskuds- og udligningsordninger	5
1.2. Tidsplan for tilskud og udligning.....	8
1.3. Valg af budgetteringsmetode.....	10
1.3.1. Valg mellem selvbudgettering og statsgaranti	10
1.3.2. Statsgarantiordningen.....	10
1.3.3. Selvbudgettering af tilskuds- og udligningsbeløb.....	10
1.4. Nettoudligningen.....	11
1.4.1. Landsudligningen.....	11
1.4.2. Hovedstadsudligningen.....	13
1.4.3. Udligningstilskud til kommuner med højt strukturelt underskud	16
1.4.4. Overudligning.....	16
1.5. Statstilskud	17
1.6. Andre tilskuds- og udligningsordninger	18
1.6.1. Beskæftigelsestilskud	18
1.6.2. Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner	20
1.6.3. Tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer	20
1.6.4. Tilskud til kommuner, der medfinansierer projekter, der modtager EU-støtte	20
1.6.5. Tilskud til et generelt løft af ældreplejen.....	21
1.6.6. Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	21
1.6.7. Tilskud til kommuner med mindre øer	21
1.6.8. Tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse.....	22
1.6.9. Udligning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere	23
1.6.10. Udligning af selskabsskat.....	23
1.7. Midtvejsregulering af tilskuddet for 2009	24
1.7.1. Midtvejsregulering af statstilskuddet for 2009	24
1.7.2. Modregning vedrørende afståelse af energivirksomheder	25
1.8. Kommunernes medfinansiering vedr. det skrå skatteloft for 2010	25
1.9. Efterregulering af tilskud og udligning for 2007.....	26
1.10. Forhøjelse af udligningsniveau, hvis indkomstforskellen mellem kommunerne i hovedstadsområdet og øvrig land øges	26
2. Parametre, kriterieoversigt og eksempler.....	28

2.1. Parametre.....	28
2.2. Eksempler på beregning af tilskud og udligning	36
2.3. Nærmere om metode for beregninger (tekniske formler)	48
3. Tabeldel	54
4. Bilagsdel	55

1. Oversigt over det kommunale tilskuds- og udligningssystem

1.1. Tilskuds- og udligningsordninger

Tilskuds- og udligningssystemet består af et bloktilskud samt en landsudligning, en hovedstadsudligning og en tilskudsordning for kommuner med højt strukturelt underskud. Herudover udmeldes der separat et beskæftigelsestilskud samt en række særlige tilskuds- og udligningsordninger af mindre omfang.

Udligningssystemet er baseret på den såkaldte nettoudligningsmetode. Det betyder, at udligningen beregnes ud fra en kommunes beregnede strukturelle overskud eller underskud. Det strukturelle overskud eller underskud opgøres som forskellen mellem en kommunes beregnede udgiftsbehov og kommunens skatteindtægter beregnet ud fra en gennemsnitlig skatteprocent. Det strukturelle overskud eller underskud er udtryk for en kommunes samlede økonomiske situation, hvor der er taget hensyn til både udgiftsbehov og beskatningsmuligheder. Det strukturelle overskud eller underskud viser således, om en kommune er i stand til at finansiere sit udgiftsbehov ved opkrævning af skat med en gennemsnitlig skatteprocent.

Hvis en kommune har et strukturelt underskud, vil den i landsudligningen modtage et tilskud svarende til 58 pct. af det strukturelle underskud. Hvis den har et strukturelt overskud, skal den betale 58 pct. heraf til ordningen. Hovedparten af udgifterne til ordningen finansieres af staten via bloktilskuddet, idet de strukturelle underskud i væsentlig grad overstiger de strukturelle overskud.

En del af bloktilskuddet går til finansiering af landsudligningen samt udligningstilskuddet til kommuner med højt strukturelt underskud. Den resterende del fordeles til kommuner i forhold til deres indbyggertal.

I tabel 1.1 og 1.2 nedenfor er vist en oversigt over tilskuds- og udligningsordningerne, og i de følgende afsnit gennemgås de enkelte ordninger nærmere.

Tabel 1.1. Oversigt over tilskuds- og udligningsordninger

Landsudligning	Udligning af 58 pct. af forskellen mellem beregnet udgiftsbehov beregnede skatteindtægter.
Hovedstadsudligning	Udligning af 27 pct. af forskellen mellem beregnet udgiftsbehov beregnede skatteindtægter.
Udligningstilskud til kommuner med højt strukturelt underskud	Tilskud på 32 pct. af den del af forskellen mellem kommunens beregnede udgiftsbehov og beregnede skatteindtægter, som overstiger 96,5 pct. af den tilsvarende landsgennemsnitlige forskel.
Bloktilskud	En del af bloktilskuddet går til finansiering landsudligning og udligningstilskud til kommuner med højt strukturelt underskud. Den resterende del fordeles som hovedregel efter indbyggertal.
Særlige tilskud og udligningsordninger	Se tabel 1.2 nedenfor.

Tabel 1.2. Oversigt over de særlige tilskuds og udligningsordninger

Beskæftigelsestilskud	Der ydes et beskæftigelsestilskud til finansiering af kommunernes udgifter til forsikrede ledige. Beskæftigelsestilskuddet består af et grundtilskud og et merudgiftsbehov. Der ydes endvidere et særligt tilskud til kommuner, hvor udviklingen i ledigheden for forsikrede ledige er væsentligt højere end udviklingen i landsdelen (Forsikringsordningen udmeldes dog først i 2010).
Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner	Tilskuddet fordeles af indenrigs- og socialministeren efter ansøgning (Hovedparten af tilskuddet udmeldes senere).
Tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer	Tilskuddet fordeles af indenrigs- og socialministeren efter ansøgning (Hovedparten af tilskuddet udmeldes senere).
Tilskud til kommuner, der medfinansierer projekter, der modtager EU-støtte	Tilskuddet fordeles af indenrigs- og socialministeren efter ansøgning (Udmeldes senere).
Tilskud til et generelt løft af ældreplejen	Tilskuddet fordeles efter en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	Tilskuddet fordeles efter en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.
Tilskud til kommuner med mindre øer	Tilskuddet fordeles af indenrigs- og socialministeren efter en nøgle for udgiftsbehovet for kommuner med mindre øer.
Tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse	Tilskuddet fordeles af indenrigs- og socialministeren efter nærmere fastsatte regler.
Udligning af kommunernes merudgiftsbehov vedr. indvandrere, flygtninge og efterkommere	Der ydes tilskud til kommunerne pr. indvandrere, flygtninge og efterkommere i kommunen efter nærmere fastsatte regler. Alle kommuner bidrager til ordningen i forhold til indbyggertallet.
Udligning af selskabsskat	50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes. Der er en nedslagsordning for kommuner med særligt høje indtægter fra selskabsskat i 2010.

1.2. Tidsplan for tilskud og udligning

Året før tilskudsåret udmelder Indenrigs- og Socialministeriet en opgørelse af tilskuds- og udligningsbeløb for hver enkelt kommune for det kommende år. Denne beregning er baseret på et skønnet beskatningsgrundlag og et skønnet folketal for tilskudsåret. For de kommuner, der vælger at budgettere med det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, er disse tilskuds- og udligningsbeløb endeligt opgjort.

De kommuner, der vælger at budgettere med deres eget skøn over udskrivningsgrundlaget, skal selv beregne deres tilskuds- og udligningsbeløb ud fra de forudsætninger om udskrivningsgrundlag, afgiftspligtige grundværdier og folketal, som kommunen har lagt til grund for budgettet. For disse kommuner afregnes der i tilskudsåret på denne baggrund foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb.

To år efter tilskudsåret opgøres kommunernes endelige tilskuds- og udligningsbeløb på baggrund af en opgørelse af alle kommuners faktiske beskatningsgrundlag, idet udskrivningsgrundlag opgøres ud fra de faktiske indkomster, og der indgår en faktisk opgørelse af grundværdier og det faktiske folketal pr. 1. januar i tilskudsåret. På baggrund heraf beregnes en efterregulering som forskellen mellem de endeligt opgjorte beløb og de foreløbige beløb, som er afregnet i tilskudsåret.

For de kommuner, der har valgt "statsgaranti", afregnes efterreguleringsbeløbene af staten - dvs. staten modtager eller betaler eventuelle efterreguleringsbeløb.

For de kommuner, der har valgt selvbudgettering, vil der tre år efter tilskudsåret blive foretaget afregning for eventuelle efterreguleringsbeløb. Dette sker i månederne januar, februar og marts.

I den følgende oversigt er vist hvilke beløb, der afregnes i perioden 2010-2013 for tilskud og udligning.

Table 1.3 Tidsplan for opgørelse / afregning af tilskud og udligning 2010-2013

Budget-/tilskudsår	Foreløbig/garanteret tilskudsopgørelse	Efterregulering. Kun "selvbudgetteringskommuner"	Tidspunkt for Indenrigs- og Socialministeriets udmelding
2010	Foreløbig/garanteret opgørelse for 2010	Efterregulering for 2007 til afregning i 2010 (kun kommuner, der har selvbudgetteret for 2007)	juni 2009 juni 2009
2011	Foreløbig/garanteret opgørelse for 2011	Efterregulering for 2008 til afregning i 2011 (kun kommuner, der har selvbudgetteret for 2008)	juni 2010 juni 2010
2012	Foreløbig/garanteret opgørelse for 2012	Efterregulering for 2009 til afregning i 2012 (kun kommuner, der har selvbudgetteret for 2009)	juni 2011 juni 2011
2013	Foreløbig/garanteret opgørelse for 2013	Efterregulering for 2010 til afregning i 2013 (kun kommuner, der har selvbudgetteret for 2010)	juni 2012 juni 2012

1.3. Valg af budgetteringsmetode

1.3.1. Valg mellem selvbudgettering og statsgaranti

Kommunerne har ved budgetlægningen valgfrihed mellem:

- at basere budgettet på kommunens eget skøn over udskrivningsgrundlaget, folketal mv. og foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb beregnet på disse forudsætninger (selvbudgettering).
- at basere budgettet på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag og hertil knyttede statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb.

Det er frit for den enkelte kommune, hvilken metode kommunen vil vælge det enkelte år. Beslutningen om tilmelding til "garantiordningen" skal ske i forbindelse med budgetvedtagelsen og har dermed bindende virkning for budgetåret.

1.3.2. Statsgarantiordningen

For de kommuner, der vælger "garantiordning", vil de garanterede tilskuds- og udligningsbeløb svare til de anførte beløb i nærværende tilskudsudmelding. Det skal bemærkes, at "garantikommuner" på linje med øvrige kommuner vil få andel af en generel tilskudsforøgelse eller skal bidrage til en generel tilskudsnedsettelse i forbindelse med midtvejsreguleringen af tilskudspuljen for tilskudsåret (midtvejsreguleringen).

Det garanterede udskrivningsgrundlag for 2010 er beregnet ud fra hver enkelt kommunes udskrivningsgrundlag for 2007 som opgjort pr. maj 2009. Dette grundlag er korrigeret for de skønnede virkninger af lov nr. 1235 af 24. oktober 2007 om lavere skat på arbejde, lov om ændring af arbejdsmarkedsfondsloven, ligningsloven, personskatteloven og forskellige andre love, lov nr. 412 af 29. maj 2009, lov om ændring af pensionsbeskatningsloven og lov om ændring af forskellige skattelove, lov nr. 459 af 12. juni 2009, lov om ændring af personskatteloven og forskellige andre love, lov nr. 477 af 12. juni 2009, lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov nr. 519 af 12. juni 2009, lov om ændring af ligningsloven og forskellige andre love, som beregnet af Indenrigs- og Socialministeriet. De herved opgjorte udskrivningsgrundlag for 2007 er herefter fremskrevet til 2010-niveau med den fastsatte fremskrivningsprocent på 8,8. Der anvendes samme fremskrivningsprocent for alle kommuner.

1.3.3. Selvbudgettering af tilskuds- og udligningsbeløb

De kommuner, der vælger selvbudgettering, skal i forbindelse med budgetvedtagelsen i oktober måned foretage en beregning af kommunens foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb ud fra de forudsætninger om udskrivningsgrundlag, afgiftspligtige grundværdier og folketal, som kommunen har valgt at lægge til grund for budgettet. Beregningen baseres i øv-

rigt på en række forudsætninger, som udmeldes af Indenrigs- og Socialministeriet senest den 1. juli i året forud for budgetåret.

Selvbudgettering indebærer altså, at budgetteringen af skattegrundlag og tilskud og udligning for det enkelte budgetår er sammenknyttet. Ændrer kommunen i løbet af budgetprocessen sit skøn over udvikling i skattegrundlaget, vil det indebære, at der skal foretages et tilsvarende revideret skøn over tilskud og udligning.

Ved selvbudgettering beregner kommunerne tilskuds- og udligningsbeløb ud fra kommunens egne skøn over kommunens udskrivningsgrundlag, folketal i kommunen pr. 1. januar 2009 (betalingskommuneopgørelse) samt grundværdierne i kommunen. De grundværdier, som indgår i beregningen, skal svare til de grundværdier, der i øvrigt budgetteres med for budgetåret.

De nærmere beregningskemaer for opgørelsen af selvbudgettede tilskuds- og udligningsbeløb for 2010 er udsendt til de enkelte kommuner.

I 2012 opgøres en efterregulering af de foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb for de selvbudgetterende kommuner. Efterreguleringen opgøres som forskellen mellem de foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb, som er afregnet med kommunen i tilskudsåret, og de endeligt opgjorte beløb, opgjort ud fra de faktiske beskatningsgrundlag for 2010, som opgjort pr. maj 2012, samt de faktiske afgiftspligtige grundværdier, folketal mv. for 2010. Efterreguleringen for tilskudsåret 2010 afregnes i de første tre måneder af 2013.

1.4. Nettoudligningen

1.4.1. Landsudligningen

Landsudligningen omfatter alle kommuner i landet. Systemet er et såkaldt nettoudlignings-system, hvor udligningen baseres på en beregning af den enkelte kommunes strukturelle underskud eller overskud. Det strukturelle underskud eller overskud beregnes som forskellen mellem en kommunes udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter. Det strukturelle underskud eller overskud er et udtryk for, om en kommune ved at opkræve en gennemsnitlig skatteprocent vil få underskud eller overskud i forhold til sit beregnede udgiftsbehov. Det strukturelle underskud eller overskud betragtes således som et samlet udtryk for en kommunes økonomiske situation.

De kommuner, der har et beregnet strukturelt underskud, vil modtage et udligningstilskud på 58 pct. af det beregnede strukturelle underskud. Omvendt vil de kommuner, der har et beregnet strukturelt overskud, skulle betale et udligningsbidrag, der udgør 58 pct. af kommunens strukturelle overskud.

Hovedparten af kommunerne vil efter denne beregning have et strukturelt underskud og dermed skulle modtage et udligningstilskud. Der vil alene være 8 kommuner, som efter beregningen vil have et strukturelt overskud. Disse kommuner skal betale et udligningsbidrag, men alene af deres strukturelle overskud.

Udligningstilskuddet til de kommuner, der modtager tilskud fra ordningen, finansieres dels af staten og dels af udligningsbidraget fra de kommuner, der bidrager til ordningen. Udligningsbidragene vil dog være af en størrelsesorden, så de kun kan finansiere en mindre del af udligningstilskuddene. Hovedparten finansieres derfor af staten. Udligningsordningen er således i hovedsagen statsfinansieret, idet kun en mindre del af udgifterne til udligningstilskud finansieres via bidrag fra kommunerne med et strukturelt overskud.

En kommunes udgiftsbehov opgøres ud fra befolkningens alderssammensætning og den socioøkonomiske struktur i kommunen. Det aldersbestemte og det socioøkonomiske udgiftsbehov sammenvejes til et samlet udgiftsbehov for kommunen.

I udligningssystemet indgår en årlig forhøjelse af de socioøkonomiske kriterier i udligningen, således at der automatisk tages hensyn til den gradvise stigning i udgifterne til førtidspension. På basis af den forventede udvikling er det fastsat, at den samlede vægt for de socioøkonomiske kriterier fra og med 2008 hvert år forøges med $\frac{1}{4}$ procentpoint, mens de demografiske kriteriers vægt nedsættes tilsvarende. For 2010 indgår det aldersbestemte udgiftsbehov således med en vægt på 69,25 pct., mens det socioøkonomiske udgiftsbehov indgår med en vægt på 30,75 pct. I afsnit 2 er vist eksempler på opgørelsen af udgiftsbehovet for en kommune.

Enhedsbeløb i opgørelsen af de aldersbestemte udgiftsbehov og vægten af de enkelte socioøkonomiske kriterier i landsudligningen er vist nedenfor:

Oversigt over enhedsbeløb i opgørelsen af aldersbestemte udgiftsbehov i landsudligningen

Kriterium	Enhedsbeløb i kr.
0 – 6-årige	54.152
7 – 16-årige	81.074
17 – 19-årige	27.736
20 – 24-årige	17.632
25 – 34-årige	18.932
35 – 39-årige	18.176
40 – 64-årige	22.853
65 – 74-årige	26.391
75 – 84-årige	55.155
85 +årige	119.057
Rejsetid	386

Oversigt over socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier og vægte i landsudligningen

Kriterium	Vægt i landsudligning
20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct. 1)	18 pct.
25-49 årige uden erhvervsuddannelse	17,5 pct.
Revideret boligstøttekriterium	5 pct.
Psykiatriske patienter	5 pct.
Familier i visse boligtyper	15 pct.
Børn i familier med højeste uddannelse på grundniveau/uoplyst	15 pct.
Enlige over 65 år	2,5 pct.
Personer med lav indkomst	10 pct.
Antal udviklingshæmmede	5 pct.
Antal indvandrere og efterkommere	2,5 pct.
Tabte leveår	2,5 pct.
Fald i befolkningstal	2 pct.

1) Det største antal 20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct. i det senest opgjorte år eller tre år tidligere. Korrektionen skal sikre, at kommunerne får et økonomisk udbytte ved en skabt fremgang i beskæftigelsen.

1.4.2. Hovedstadsudligningen

Hovedstadsudligningen er en mellemkommunal udligningsordning for kommunerne i hovedstadsområdet. Hovedstadsområdet er i denne sammenhæng afgrænset på en måde, der stort set svarer til afgrænsningen før kommunalreformen bortset fra den nye Stevns

Kommune, som nu indgår i hovedstadsområdet. Stevns Kommune består af de tidligere kommuner Vallø og Stevns, hvoraf Vallø indgik i hovedstadsområdet, mens Stevns lå uden for hovedstadsområdet.

Hovedstadsudligningen er konstrueret som en mellemkommunal udligningsordning, hvilket vil sige, at der alene er tale om en omfordeling mellem kommunerne i hovedstadsområdet. De tilskud, som nogle kommuner i området modtager, betales således af andre kommuner i området.

Hovedstadsudligningen er – på samme måde som landsudligningen - opbygget som en nettoudligning. Det vil sige, at der for hver kommune beregnes et strukturelt underskud eller overskud, der beregnes som forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter.

De kommuner, der har et beregnet strukturelt underskud, vil modtage et udligningstilskud på 27 pct. af det beregnede strukturelle underskud. Omvendt vil de kommuner, der har et beregnet strukturelt overskud, skulle betale et udligningsbidrag, der udgør 27 pct. af kommunens strukturelle overskud.

Hovedstadsudligningen er en overbygning på landsudligningen, og udgiftsbehovene er i denne forbindelse sammensat med henblik på at afspejle de særlige udgiftsbehov i hovedstadskommunerne. Som i landsudligningen sker der en automatisk forhøjelse af vægten af de socioøkonomiske kriterier og en tilsvarende nedsættelse af de demografiske kriteriers vægt med $\frac{1}{4}$ procentpoint årligt fra og med 2008. I afsnit 2 er vist et eksempel på opgørelsen af udgiftsbehovet for en hovedstadskommune.

Enhedsbeløb i opgørelsen af de aldersbestemte udgiftsbehov og vægten af de enkelte socioøkonomiske kriterier i hovedstadsudligningen er vist nedenfor:

Oversigt over enhedsbeløb i opgørelsen af aldersbestemte udgiftsbehov i hovedstadsudligningen

Kriterium	Enhedsbeløb i kr.
0 – 6-årige	61.943
7 – 16-årige	89.958
17 – 19-årige	32.414
20 – 24-årige	17.761
25 – 34-årige	17.807
35 – 39-årige	17.797
40 – 64-årige	24.028
65 – 74-årige	29.370
75 – 84-årige	63.053
85 +årige	128.065
Rejsetid	882

Oversigt over socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier og vægte i hovedstadsudligningen

Kriterium	Vægt i hovedstadsudligning
20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct. 1)	10 pct.
25-49 årige uden erhvervsuddannelse	25 pct.
Revideret boligstøttekriterium	7,5 pct.
Psykiatriske patienter	10 pct.
Familier i visse boligtyper	7,5 pct.
Børn i familier med højeste uddannelse på grundniveau/uoplyst	25 pct.
Enlige over 65 år	10 pct.
Antal indvandrere og efterkommere	5 pct.

1) Det største antal 20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct. i det senest opgjorte år eller tre år tidligere. Korrektionen skal sikre, at kommunerne får et økonomisk udbytte ved en skabt fremgang i beskæftigelsen.

De beregnede skatteindtægter til brug for hovedstadsudligningen opgøres som kommunens beskatningsgrundlag ganget med en skattetryksfaktor. Skattetryksfaktoren fastsættes som hovedstadskommunernes samlede nettodrifts- og anlægsudgifter divideret med det samlede beskatningsgrundlag for kommunerne i hovedstadsområdet. Når skattetryksfaktoren i hovedstadsudligningen opgøres på denne måde, sikres det, at de samlede beregnede skatteindtægter i hovedstadsområdet vil svare til de samlede udgiftsbehov. Dermed bliver der tale om en mellemkommunal udligningsordning, hvor de samlede udligningstilskud

til kommuner med et strukturelt underskud vil svare til de samlede udligningsbidrag fra kommuner med et strukturelt overskud.

1.4.3. Udligningstilskud til kommuner med højt strukturelt underskud

Ordningen indebærer, at der ydes et udligningstilskud til de kommuner, som har et strukturelt underskud over en vis størrelse. Det strukturelle underskud er et udtryk for en kommunes økonomiske situation. Jo større en kommunes strukturelle underskud er, jo mere ugunstig er kommunens økonomiske situation. Hvis en kommunes strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 96,5 pct. af det landsgennemsnitlige underskud pr. indbygger, ydes der tilskud til kommunen efter denne bestemmelse. Tilskuddet pr. indbygger udgør 32 pct. af den del af kommunens strukturelle underskud pr. indbygger, der overstiger den ovennævnte grænse på 96,5 pct. af det landsgennemsnitlige underskud pr. indbygger. Det samlede tilskud til kommunen fremkommer ved at gange det beregnede tilskud pr. indbygger med kommunens indbyggertal. Ordningen erstatter fra 2010 den hidtidige ordning med tilskud til ugunstigt stillede kommuner.

Udgifterne til denne tilskudsordning finansieres af statens samlede tilskud til kommunerne.

1.4.4. Overudligning

Overudligningsloftet indebærer, at ændringer i en kommunes udskrivningsgrundlag ikke kan udløse modgående bevægelser i udligningen, som overstiger 92 pct. af kommunens skatteprovenu af ændringen. En kommune vil således højst kunne komme til at miste 92 pct. af et ekstra skatteprovenu i udligning.

Alle kommuner er omfattet af landsudligningen med et udligningsniveau på 58 pct. Det indebærer ikke i sig selv risiko for overudligning. Men for de kommuner, der er omfattet af en af de to overbygninger på landsudligningen, dvs. hovedstadsudligningen eller udligningen for kommuner med højt strukturelt underskud, opstår der mulighed for overudligning. Hovedstadsudligningen indebærer en yderligere udligning på 27 pct., mens udligningen for kommuner med højt strukturelt underskud indebærer en yderligere udligning på 32 pct.

Hvis en kommune er omfattet af en af disse to yderligere udligningsordninger og har en tilstrækkelig lav udskrivningsprocent, vil den blive omfattet af overudligningsbestemmelsen. Det skyldes, at en kommunes udligningsbeløb fastsættes uafhængigt af kommunens udskrivningsprocent, mens kommunens skatteprovenu afhænger af udskrivningsprocenten. Hvis en kommunes udskrivningsprocent er tilstrækkeligt lav, vil der således opstå en situation, hvor en ændring i kommunens udskrivningsgrundlag ville udløse en ændring i udligningsbeløbene, som ville overstige 92 pct. af ændringen i kommunens skatteprovenu.

Overudligningsreglen indebærer, at hvis en kommune er i en sådan situation, vil dens udligningsbeløb blive reduceret, således at en ændring i kommunens udskrivningsgrundlag højst vil kunne resultere i en modgående ændring i udligningsbeløbene, som svarer til 92 pct. af kommunens ekstra skatteprovenu.

For en hovedstadskommune sker det ved en reduktion af det udligningsniveau for hovedstadsudligningen, som den pågældende kommunes udligningsbeløb i hovedstadsudligningen beregnes med. Tilsvarende gælder for en kommune omfattet af udligningen for kommuner med højt strukturelt underskud. I dette tilfælde reduceres udligningsniveauet for den pågældende kommune i denne udligningsordning.

1.5. Statstilskud

Staten yder et generelt tilskud (bloktilskud) til kommunerne. En del af det samlede bloktilskud går til finansiering af landsudligningen og udligningstilskuddet til kommuner med højt strukturelt underskud. Den resterende del fordeles til kommunerne i forhold til deres indbyggertal.

Hovedreglen for fastsættelsen af det samlede statstilskud for kommunerne set under ét er, at tilskuddet fastsættes til summen af følgende:

- Det foregående års tilskud ekskl. engangsreguleringer.
- Regulering for den forventede pris- og lønudvikling.
- Regulering for kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- eller opgavefordelingen mellem kommunerne, staten og regionerne eller som følge af ændringer i den statslige regulering af kommunerne.
- Regulering for kommunale mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i kommunernes udgifter til en række overførselsindkomster mv. (budgetgarantien).

Statstilskuddet kan endvidere reguleres for beløb i henhold til § 7 i lov om nedsættelse af statstilskuddet ved forhøjelser af den kommunale skatteudskrivning. Hertil kan finansministeren med tilslutning fra Folketingets Finansudvalg forhøje eller nedsætte tilskuddet, hvis hensynet til en balanceret udvikling i den kommunale økonomi taler herfor. Hvis tilskuddet forhøjes, kan finansministeren beslutte, at en andel af tilskuddet op til 1 mia. kr. kun udbetales til kommunerne, hvis kommunernes budgetterede udgifter efter finansministerens vurdering svarer til de forudsætninger, der har ligget til grund for forhøjelsen.

1.6. Andre tilskuds- og udligningsordninger

1.6.1. Beskæftigelsestilskud

Beskæftigelsessystemet vil fremover bestå af et enstrengt kommunalt beskæftigelsessystem. Et led i denne omlægning er at kommunerne fra 2010 overtager udgifterne til dagpenge og til aktivering af forsikrede ledige. I den forbindelse ydes årligt et beskæftigelsestilskud til kommunerne.

Det fremgår af aftalen mellem regeringen og KL om den kommunale økonomi for 2010, at der mellem parterne er enighed om, at den fastlagte finansieringsmodel medvirker til at afskærme den enkelte kommunes økonomi også i en situation med stigende ledighed.

Reglerne om beskæftigelsestilskuddets sammensætning findes i § 23 a og b i lov om kommunal udligning og generelle tilskud.

Beskæftigelsestilskuddet udgør for den enkelte kommune et grundtilskud og en regulering for merudgiftsbehov frem til tilskudsåret. For 2010 baseres grundtilskuddet på en beregning af de kommunale udgifter to år før tilskudsåret, dvs. 2008, såfremt de nye finansieringsregler for forsikrede ledige havde været gældende på dette tidspunkt.

Merudgiftsbehovet opgøres som forskellen mellem grundtilskuddet og de skønnede kommunale udgifter for tilskudsåret. Merudgiftsbehovet skønnes på baggrund af den forventede udvikling i ledigheden. Udviklingen i bruttoledigheden for forsikrede ledige skønnes på grundlag af Finansministeriets Økonomisk Redegørelse fra maj måned i året før tilskudsåret (Økonomisk Redegørelse pr. 26. maj 2009). På grundlag af den forventede udvikling i ledigheden skønnes det samlede antal bruttoledige og de samlede kommunale nettoudgifter i tilskudsåret. Merudgiftsbehovet fordeles ved udmeldingen i året før tilskudsåret i forhold til ledigheden i året to år før tilskudsåret.

I tilskudsåret foretages en midtvejsregulering af merudgiftsbehovet. Ved midtvejsreguleringen for 2010 foretages en fornyet beregning af den enkelte kommunes beskæftigelsestilskud for 2010. Den fornyede beregning består af en beregning af den enkelte kommunes grundtilskud baseret på kommunens beregnede udgifter for 2009, hvis de nye regler for finansiering af beskæftigelsesområdet havde været gældende i dette år. Merudgiftsbehovet beregnes herefter som den skønnede udvikling i udgifterne fra 2009 til 2010 for hele landet. Udviklingen i udgifterne fra 2009 til 2010 fordeles på landsdelene i forhold til den enkelte landsdels andel af udviklingen i antallet af ledige fra 2009 til 1. kvartal 2010. Inden for landsdelen fordeles udgifterne på kommunerne i forhold til ledigheden for 2009.

I året efter tilskudsåret foretages en efterregulering af det udbetalte merudgiftsbehov for tilskudsåret. Efterreguleringen baseres på en endelig opgørelse af merudgiftsbehovet i hele landet på grundlag af de kommunale regnskaber for 2010. Efterreguleringen udgør forskellen mellem den endelige opgørelse af medudgiftsbehovet og merudgiftsbehovet opgjort ved midtvejsreguleringen.

På samme måde som ved midtvejsreguleringen fordeles merudgiftsbehovet på landsdele i forhold til den enkelte landsdels andel af udviklingen i antallet af ledige fra året to år før tilskudsåret til tilskudsåret. Endelig fordeles merudgiftsbehovet for hver landsdel på kommunerne i landsdelen i forhold til ledigheden i året to år før tilskudsåret.

Der ydes endvidere i særlig forsikringsordning et tilskud til kommuner, hvor udviklingen i bruttoledigheden for i perioden fra 4. kvartal 2009 til 1. kvartal 2010 er højere end udviklingen i landsdelen tillagt 5 procentpoint. For disse kommuner beregnes tilskuddet som et af beskæftigelsesministeren fastlagt beløb pr. bruttoledig ganget med det antal ledige, hvorved udviklingen i ledigheden i kommunen overstiger udviklingen i landsdelen, tillagt 5 procentpoint og fratrukket 0,01 pct. af kommunens budgetterede beskatningsgrundlag for tilskudsåret.

I den følgende oversigt er vist tidspunkterne for udmeldingen af reguleringerne af beskæftigelsestilskuddet for 2010.

Table 1.4. Tidsplan for regulering af beskæftigelsestilskuddet for 2010			
Budget-/tilskudsår	Foreløbig/garanteret beskæftigelsestilskud	Efterfølgende reguleringer	Tidspunkt for Indenrigs- og Socialministeriets udmelding
2010	Foreløbig/garanteret opgørelse for 2010		juni 2009
		Midtvejsregulering samt forsikringsordning	juni 2010
		Efterregulering	juni 2011

1.6.2. Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner

Tilskudsrammen udgør for 2010 170,0 mio. kr. og reguleres årligt med den forventede kommunale pris- og lønudvikling. For 2010 er særtilskuddet ekstraordinært forhøjet med 330 mio. kr. til i alt 500 mio. kr.

Tilskuddet fordeles efter konkrete ansøgninger, men en del af tilskuddet anvendes dog til kommuner, som indgår en flerårig udviklingsaftale med Indenrigs- og Socialministeriet. Til disse kommuner kan indenrigs- og socialministeren give flerårige tilsagn om tilskud fra puljen. Udviklingsaftalen skal fokusere på udviklingsinitiativer, som kan skabe en langsigtet kommunaløkonomisk bæredygtighed i de pågældende kommuner. Udvælgelseskriterierne er fastlagt på forhånd og omfatter kommuner, der opfylder følgende fem kriterier:

- Kommuner med væsentligt højere nettoudgifter til forsørgelse end landsgennemsnittet.
- Kommuner med en væsentligt højere bruttoudgifter til førtidspensioner end landsgennemsnittet.
- Kommuner med en væsentligt højere andel af fuldtidsledige end landsgennemsnittet.
- Kommuner med et væsentligt fald i befolkningstallet over de seneste 5 år.
- Kommuner med et samlet højt beskatningsniveau.

1.6.3. Tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer

Den samlede tilskudspulje for 2010 udgør 0,07 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet mod tidligere 0,10 pct. af beskatningsgrundlaget. Puljen finansieres af kommunerne i hovedstadsområdet med et bidrag, som opkræves fordelt efter indbyggertal, det vil sige svarende til fordelingsnøglen for bloktilskuddet.

Tilskuddet fordeles af indenrigs- og socialministeren. Som led heri yder indenrigs- og socialministeren i overensstemmelse med aftalen af 19. maj 2005 om sammenlægning af de tidligere Farum og Værløse Kommuner til Furesø Kommune et tilskud på 50 mio. kr. årligt fra 2007 til og med 2021 fra puljen. Tilskuddet reguleres årligt med udviklingen i det kommunale beskatningsgrundlag i hovedstadsområdet. For 2010 udgør tilskuddet 55,1 mio. kr.

1.6.4. Tilskud til kommuner, der medfinansierer projekter, der modtager EU-støtte

Ordningen indebærer, at indenrigs- og socialministeren kan yde tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner, som medfinansierer projekter, der modtager støtte fra de regionale EU-støtteordninger. Tilskudspuljen udgør for 2010 20,7 mio. kr. og reguleres årligt med den forventede kommunale pris- og lønudvikling. Eventuelle uforbrugte midler tilbageføres til det kommunale bloktilskud.

1.6.5. Tilskud til et generelt løft af ældreplejen

Tilskuddet blev indført med virkning fra og med 2002 i forlængelse af L 399 af 6. juni 2002 om frit valg af ældreboliger mv. pr. 1. juli 2002 og frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp pr. 1. januar 2003. Tilskudspuljen udgør for 2010 634,6 mio. kr. og reguleres årligt med den forventede kommunale pris- og lønudvikling. Tilskudspuljen fordeles til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

1.6.6. Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen

I forlængelse af finanslovsaftalen for 2007 fordeles der fra 2007 et statsligt tilskud til kommunerne ligeledes efter en demografisk nøgle på ældreområdet. Tilskudspuljen udgør for 2010 550,3 mio. kr. og reguleres årligt med den forventede kommunale pris- og lønudvikling.

1.6.7. Tilskud til kommuner med mindre øer

Efter § 20 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud ydes der til kommuner med mindre øer et årligt tilskud. Tilskuddet ydes som et generelt tilskud, men er beregnet med baggrund i den tidligere færgerstøtteordning, hvor både staten og de tidligere amter ydede drifts- og ydelsesstøtte til færger, statens uddannelsesstøtte til unge på mindre øer samt en andel af puljen til vanskeligt stillede kommuner, der har været ydet til vanskeligt stillede kommuner begrundet i deres særlige ø-udgifter.

Tilskuddet fordeles med udgangspunkt i overvejelserne i rapporten fra juni 2004 fra udvalget vedr. omlægning af færgerstøtte til generelle tilskud, som blev aftalt nedsat i kommuneaftalen for 2004.

Det samlede ø-tilskud for 2010 udgør 85,5 mio. kr. og er sammensat efter følgende kriterier: 1) 51,6 mio. kr. fordeles efter den tidligere driftsstøtte fra staten og amterne for årene 1998-2002 samt til kompensation vedrørende lønsumsafgift. 2) 12,0 mio. kr. fordeles således, at Kalundborg Kommune modtager 2,7 mio. kr., Slagelse Kommune modtager 1,6 mio. kr., Lolland Kommune modtager 3,4 mio. kr., Faaborg-Midtfyn Kommune modtager 0,9 mio. kr., Langeland Kommune modtager 0,4 mio. kr. og Skive Kommune modtager 2,9 mio. kr. 3) 5,7 mio. kr. fordeles som grundtilskud, således at øer med mindre end 50 indbyggere modtager 150.000 kr., øer med mellem 50 og 200 indbyggere modtager 250.000 kr. og øer med mere end 200 indbyggere modtager 300.000 kr. 4) Af resttilskuddet fordeles 45 pct. forholdsmæssigt efter folketal, 50 pct. forholdsmæssigt efter sejlafstand i km og 5 pct. efter øernes areal.

Hensigten med ordningen er, at investeringsstøtten, svarende til pkt. 3 og 4 ovenfor, skal dække den årlige afskrivning på færger. Ordningen er således uafhængig af den til enhver

tid gældende låneoptagelse til færger og færgelejer, herunder renteomkostninger. Ved at dække afskrivningen, bidrager tilskuddet således til enten betaling af nuværende afdrag (ved nyere færger og færgelejer) eller opsparing til nye færgeinvesteringer (ved gamle færger og færgelejer).

Da tilskuddet ydes som et generelt tilskud, er det således den enkelte kommunes ansvar at sikre denne opsparing. Det bemærkes, at investeringer i færger og færgelejer til besejling af de mindre øer er omfattet af kommunernes automatiske låneadgang, jf. bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv.

Der er endvidere afsat en tilsagnspulje på 20 mio. kr. årligt i 2008-2010, hvorfra der efter ansøgning kan ydes engangstilskud til udgifter i forbindelse med anskaffelse af nye færger. Puljen er i 2009 forhøjet til 220 mio. kr. som led i Aftale om en grøn transportpolitik. Puljen kan søges af kommuner, der modtager tilskud efter § 20 og § 21 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud. Tilskud herfra meddeles særskilt til de ansøgende kommuner.

1.6.8. Tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse

Tilskud til Læsø, Samsø og Ærø

Efter § 21 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud ydes årligt et tilskud til kommuner på øer uden fast forbindelse, der består af én kommune. Fra 2009 er det tidligere tilskud efter § 21, de tidligere amtslige ulovbestemte tilskud vedr. færgedrift og transport af unge under uddannelse samt en del af særtilskudspuljen til Læsø, Samsø og Ærø Kommuner omlagt til et nyt samlet tilskud, der ydes efter § 21 på baggrund af objektive kriterier.

Det nye samlede tilskud til Læsø, Samsø og Ærø Kommuner for 2010 udgør 73,9 mio. kr. og fordeles med 21,7 mio.kr. til Læsø Kommune, 26,8 mio. kr. til Samsø Kommune og 25,4 mio. kr. til Ærø Kommune.

Tilskuddet er sammensat efter følgende kriterier: 1) Der ydes et fast grundtilskud til hver kommune på 16,7 mio. kr. 2) Resttilskuddet fordeles forholdsmæssigt ud fra en fordelingsnøgle, der tager hensyn til antal passagerer, transport af gods og sejl distance på de færgeruter, der betjener de tre kommuner. Disse tal opgøres månedsvis for hver færgerute af Danmarks Statistik som hhv. personkm. og tonkm.

Tilskud til Bornholms Kommune

Tilskuddet til Bornholm udgør 42,3 mio. kr. for 2010. Tilskuddet reguleres årligt med den forventede pris- og lønudvikling for den kommunale sektor. Tilskuddet er opbygget blandt andet ved tidligere overførsler fra de kommunale og amtskommunale bloktilskud.

1.6.9. Udligning af kommunernes merudgiftsbehov vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere

Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning mv. til udlændinge.

Kommunerne finansierer denne ordning under ét, således at bidraget fordeles i forhold til kommunens folketal. Kommuner med få indvandrere, flygtninge og efterkommere vil således samlet yde et bidrag til ordningen, mens kommuner med mange indvandrere, flygtninge og efterkommere samlet vil modtage et tilskud.

I udligningsordningen ydes der et generelt tilskud til dækning af merudgifter vedrørende indvandrere, flygtninge og efterkommere. Ordningen tager sigte på generelle merudgifter såsom rådgivning, administration, bibliotek og fritid, sociale og sundhedsmæssige udgifter vedr. børn mm., samt merudgifter til danskundervisning af voksne og til folkeskoleundervisning.

Tilskud vedrørende udlændinge fra ikke-vestlige lande

	Tilskudsbeløb 2010, kr.
Tilskud pr. udlænding	5.220
Yderligere tilskud pr. 0-5-årig udlænding	5.106
Yderligere tilskud pr. 6-16-årig udlænding	20.974

1.6.10. Udligning af selskabsskat

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligning af selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes.

Det vil sige, at de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet, modtager et tilskud pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet. Omvendt skal de kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er højere end landsgennemsnittet, betale et bidrag pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet.

Udligningen af selskabsskat blev indført med udligningsreformen. For at begrænse tabet for de kommuner, som har de højeste indtægter fra selskabsskat, blev der indført en særlig nedslagsordning. Nedslagsordningen indebærer, at for de kommuner, der i 2007 har et

provenu af selskabsskat, som overstiger 1 procent af beskatningsgrundlaget, fastsættes et nedslagsbeløb svarende til den del af provent, der ligger over grænsen på 1 procent af beskatningsgrundlaget. Dette nedslagsbeløb fragår i det provenu af selskabsskat, som indgår i udligningsordningen. I 2007 indgår således for den enkelte kommune højst et provenu af selskabsskat svarende til 1 procent af beskatningsgrundlaget i udligningsordningen. Provenu herudover tilfalder kommunen ubeskåret.

I 2010 indebærer nedslagsordningen ligeledes, at der ydes et nedslag for provenu over 1 procent af kommunens beskatningsgrundlag. Der er dog fastsat en overgrænse for nedslagsbeløbet for den enkelte kommune, således at nedslagsbeløbet i 2010 ikke kan overstige nedslagsbeløbet i 2009.

Nedslagsordningen omfatter kun de kommuner, som har haft tab på reformen, således som tabet fremgår af bilaget til lovforslaget (lovforslag nr. 194, 2006).

1.7. Midtvejsregulering af tilskuddet for 2009

I månederne oktober, november og december 2009 afregnes følgende beløb med kommunerne:

- Midtvejsregulering af statstilskuddet for 2009, jf. Finansministeriets aktstykke 180 af 19. juni 2009.
- Modregning vedrørende afståelse af energivirksomheder.

1.7.1. Midtvejsregulering af statstilskuddet for 2009

Folketingets Finansudvalg har ved aktstykke 180 af 19/6-2009 tiltrådt en regulering af statstilskuddet for tilskudsåret 2009 med 2.374,2 mio. kr., jf. den følgende oversigt 1. Herudover foretages der ved midtvejsreguleringen en regulering vedr. tilskuddet til kommunalmedfinansiering af EU-projekter.

Overzicht 1. Midtvejsregulering af tilskud for 2009		Mio. kr.
1.	Statstilskud iflg. aktstykke akt 180 af 19/6-2009	65.365,8
2.	Statstilskud iflg. aktstykke akt 190 af 19/6-2008	62.991,6
3.	Midtvejsregulering af statstilskud, jf. aktstykke	2.374,2
4.	Regulering vedr. tilskud til kommunal medfinansiering af EU-projekter	2,4
5.	Samlet ændring af tilskud og udligning i.f.t. udmeldt	2.376,6

1) Anm. afrunding kan medføre, at total ikke svarer til den anførte sum.

I midtvejsreguleringen indgår en forhøjelse af bloktilskuddet med 1.550 mio. kr. på baggrund af stigende overførselsudgifter i 2009. Heraf vedrører 1.213 mio. kr. det budgetgaranterede område. Af den samlede forhøjelse fordeles 400 mio. kr. på baggrund af kommunernes nettoudgifter til overførsler i regnskabet for 2008. Nettoudgifterne til overførsler omfatter blandt andet nettoudgifter til førtidspension, sygedagpenge, kontanthjælp, boligydelse, boligsikring, revalidering, løntilskud til personer i fleksjob og beskæftigelsesordninger. Den resterende del af den samlede midtvejsregulering fordeles efter indbyggertal.

1.7.2. Modregning vedrørende afståelse af energivirksomheder

Den enkelte kommunes statstilskud reduceres i tilfælde af afståelse af energivirksomheder med et beløb svarende til 40 pct. af rådighedsbeløbet, hvis kommunen vælger at deponere rådighedsbeløbet eller med 60 pct., hvis kommunen fravælger deponering.

Modregningen påbegyndes i oktober måned i året efter modtagelsen af rådighedsbeløbet.

1.8. Kommunernes medfinansiering vedr. det skrå skatteloft for 2010

Kommunernes medfinansiering af skatnedslaget vedr. det skrå skatteloft blev indført med lov nr. 468 af 30. juni 1993.

Den kommunale finansieringsreform indebærer, at ordningen er ændret, således at kommuner bliver omfattet af ordningen, hvis følgende to betingelser er opfyldt:

- Kommunens udskrivningsprocent er højere end i 2007, og
- Kommunens udskrivningsprocent er højere end 24,74.

En eventuel medfinansiering vil indgå ved midtvejsreguleringen for 2010. Beregningen af nedslaget foretages ud fra de forskudsregistrerede indkomster for topskatten for 2010 - som opgjort af SKAT.

1.9. Efterregulering af tilskud og udligning for 2007

Efterregulering af tilskud og udligning for tilskudsåret 2007 afregnes i 2010.

Efterreguleringen for 2007 er beregnet på baggrund af en endelig opgørelse af både beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. I efterreguleringen indgår således en endelig opgørelse af det aldersbestemte udgiftsbehov. Derimod vil kriterieværdierne i opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov være uændrede i forhold til den allerede udmeldte udligning, og opgørelsen af den enkelte kommunens socioøkonomiske udgiftsbehov vil alene ændre sig som følge af en eventuel ændring i de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter, som indgår i udligningen.

I efterreguleringen for tilskudsåret 2007 indgår følgende data:

- Opgørelse af det faktiske udskrivningsgrundlag for 2007 som opgjort pr. maj 2009
- Opgørelse af de faktiske afgiftspligtige grundværdier pr. 1. oktober 2005
- Opgørelse af det samlede faktiske indbyggertal pr. 1. januar 2007
- Opgørelse af det faktiske indbyggertal pr. 1. januar 2007 for de demografiske kriterier
- Opgørelse af de faktiske samlede nettodrifts- og anlægsudgifter for 2007 (regnskab 2007) til brug for opgørelse af udgiftsbehov og skattetryksfaktor i hovedstadsudligningen
- Opgørelse af den samlede faktiske udskrivning til brug for opgørelse af skattetryksfaktor i landsudligningen og tilskuddet til ugunstigt stillede kommuner

1.10. Forhøjelse af udligningsniveau, hvis indkomstforskellen mellem kommunerne i hovedstadsområdet og øvrig land øges

I forbindelse med udligningsreformen er indført en reguleringsmekanisme, der afhængig af forskellene i væksten mellem hovedstadsområdet og det øvrige land kan udløse en forhøjelse af udligningsniveauet fra udgangspunktet på 58 procent.

Mekanismen består i, at hver gang den procentvise vækst i det budgetterede beskatningsgrundlag pr. indbygger i hovedstadsområdet overstiger væksten i det øvrige land med 1 procentpoint, så forøges udligningsniveauet i landsudligningen med 1 procentpoint. Som basisår for reguleringen anvendes 2007. Udligningsniveauet kan første gang sættes op i 2010. Udligningsniveauet kan højst øges med 1 procentpoint i det enkelte år og højst til 68 procent. En procentvis mervækst henstår til første og følgende års regulering, ligesom en

eventuel mindrevækst fragår. Som grundlag for opgørelsen anvendes det beskatningsgrundlag og det indbyggertal, der indgår ved beregningen af den statsgaranterede udligning. Væksten i beskatningsgrundlag pr. indbygger i procentpoint opgøres med to decimaler.

Væksten i beskatningsgrundlaget pr. indbygger fra 2009 til 2010 er vist i følgende tabel:

Vækst i beskatningsgrundlag pr. indbygger 2009-2010 i procent			
Hovedstadsområdet			3,20
Øvrige land			4,01
Forskel – mervækst i hovedstadsområdet (procentpoint)			-0,81
<i>Beskatningsgrundlag pr. indbygger 2010</i>			
	Beskatningsgrundlag (1.000 kr.)	Indbyggertal	Beskatningsgrundlag pr. indbygger (kr.)
Hovedstadsområdet	337.479.198	1.880.954	179.419
Øvrige land	522.139.256	3.644.896	143.252
<i>Beskatningsgrundlag pr. indbygger 2009</i>			
	Beskatningsgrundlag (1.000 kr.)	Indbyggertal	Beskatningsgrundlag pr. indbygger (kr.)
Hovedstadsområdet	324.200.178	1.864.780	173.854
Øvrige land	499.731.786	3.628.246	137.734

Den akkumulerede vækst med basisår i 2007 er vist i følgende tabel:

Akkumuleret vækstprocent til brug for regulering af udligningsniveau	
Vækst i beskatningsgrundlag pr. indbygger 2007-2008 i procent	0,09
Vækst i beskatningsgrundlag pr. indbygger 2008-2009 i procent	-1,07
Vækst i beskatningsgrundlag pr. indbygger 2009-2010 i procent	-0,81
I alt	-1,79

2. Parametre, kriterieoversigt og eksempler

2.1. Parametre

Reglerne om opgørelse af tilskud og bidrag og datagrundlaget for opgørelserne fastsættes i Indenrigs- og Socialministeriets bekendtgørelse om opgørelse og afregning af kommunal udligning og tilskud til kommuner for 2010. Bekendtgørelsen er optrykt i bilaget.

I opgørelserne for 2010 indgår en række parametre, der fremgår af parametertabellen først i tabelafsnittet. I opgørelserne indgår bl.a. det nedenfor viste datagrundlag, idet der i øvrigt henvises til bekendtgørelsen.

Tabel 2.1. Fordeling af statstilskud 2010. Foreløbig tilskuds- og udligningsopgørelse for 2010

	Mio. kr.
Bloktilskudspulje ifølge Finansudvalgets aktstykke Akt 180 af 19. juni 2009	66.678,1
Tilskud vedr. landsudligningen	44.556,0
Tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud	4.358,8
Andre tilskud	20,7
Statstilskud i alt fordelt efter indbyggertal	17.742,5

Anm. afrunding kan medføre, at totalen ikke svarer til den anførte sum.

Tabel 2.2. Oversigt over kriterier mv.**Oversigt over kriterier**

Bloktilskudspulje	Folketingets Finansudvalg har ved aktstykke akt 180 af 19. juni 2009 fastsat den samlede tilskudspulje for 2010 til 66.678,1 mio. kr.
Nettodrifts- og anlægsudgifter	De samlede udgifter opgøres på grundlag af de budgetterede samlede nettodrifts- og anlægsudgifter for 2009 korri-geret for skønnede merudgifter henholdsvis mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen og ændringer i den statslige regulering fra 2009 til 2010. Der henvises til efterfølgende tabel.
Beskatningsgrundlag	Ved tilskuds- og udligningsberegningen anvendes det skønnede/budgetterede beskatningsgrundlag for tilskuds-året, dvs. for 2010 anvendes de budgetterede/skønnede beskatningsgrundlag for 2010.
Afgiftspligtige grundværdier	I opgørelsen af beskatningsgrundlag for 2010 indgår de afgiftspligtige grundværdier pr.1. oktober 2008. Ved Indenrigs- og Socialministeriets beregning af det lands-gennemsnitlige beskatningsgrundlag og grundlaget for kommuner, der vælger statsgaranti, er opgørelsen af de afgiftspligtige grundværdier baseret på et skøn over de af-giftspligtige grundværdier i de enkelte kommuner. Dette skøn har kun betydning for tilskuds- og udligningsopgørel-sen, og har således ingen betydning for kommunens fakti-ske grundskyld – uanset om kommunen vælger stats-garanti eller selvbudgetterer. De kommuner, der selvbud-getterer, skal ved beregningen af udligning af beskatnings-grundlag anvende de afgiftspligtige grundværdier, som kommunen har lagt til grund i budgettet for 2010.
Befolkningstal 1. januar 2010	Ved tilskuds- og udligningsberegningen anvendes befolk-ningstallet, som opgjort af Danmarks Statistik pr. 1. januar 2010. Ved opgørelsen henregnes personer, for hvilke en kommune har den generelle betalingsforpligtigelse til folke-tallet i kommunen. Ved den foreløbige opgørelse anvendes et skøn over fol-ketallet. Indenrigs- og Socialministeriets skøn er baseret på folketallet 1. januar 2009 (opgjort som antal indbyggere hvor kommunen har betalingsforpligtigelsen) og den i Danmarks Statistiks befolkningsprognose (prognose 2009,

	<p>alternativ 1) skønnede procentvise vækst fra 2009-2010. Kommuner der "selvbudgetterer" kan anvende et eget skøn i den foreløbige opgørelse, idet der ved den endelige opgørelse vil indgå det faktiske folketal pr. 1. januar 2010.</p>
Den gennemsnitlige rejsetid til 2.000 indbyggere	<p>Opgørelsen foretages på grundlag af en beregning foretaget i 2009 af Skov og Landskab, Københavns Universitet. Den gennemsnitlige rejsetid for en borger i en kommune opgøres som borgerens rejsetid til de målt i tid 2.000 nærmeste medborgere i og uden for kommunen. Rejsetiderne opgøres ved at gange den gennemsnitlige rejsetid til et område med 2.000 medborgere med kommunens indbyggertal pr. 1. januar 2009. Beregningerne af rejsetider bygger på Danmarks Statistiks opgørelse af natbefolkningen på 100x100 m kvadratnetceller. Befolkningstallene er påfølgende aggregeret til knudepunkter i det anvendte vejnet (VejnetDK). Rejsetiden er opgjørt som kørsel i bil, hvor det antages, at hastigheden følger hastighedsbegrænsningerne. Ved færgeovergang anvendes en sejltid.</p>
Antal 20-59-årige, der er uden beskæftigelse, ud over 5 procent af antallet af 20-59-årige	<p>Opgørelsen foretages ud fra Danmarks Statistiks registerbaserede arbejdsstyrkestatistik som det største antal enten pr. 1. januar i det senest opgjorte år eller pr. 1. januar 3 år forud for dette år. I opgørelsen indgår antal 20-59-årige, som på optællingstidspunktet var arbejdsløse eller uden for arbejdsstyrken. I kategorien uden for arbejdsstyrken indgår de uddannelsessøgende ikke. Ved opgørelsen henregnes personer til bopælskommunens folketal.</p>
Antal 25-49-årige uden erhvervsuddannelse	<p>Opgørelsen foretages ud fra Danmarks Statistiks opgørelse pr. 1. januar 2008, der på optællingstidspunktet ikke har afsluttet længerevarende uddannelse end grundskole eller har uoplyst uddannelse. Ved opgørelsen henregnes personer til bopælskommunens folketal.</p>
Beregnet boligstøtteudgift	<p>Opgørelsen sker på grundlag af en af Indenrigs- og Socialministeriet foretaget standardberegning. I opgørelsen indgår antallet af udlejede egentlige beboelseslejligheder samt kollegielejligheder eksklusive andelslejligheder, opgjørt af Danmarks Statistik pr. 1. januar 2008, opdelt i grupper efter opførelsesår. Hver gruppe indgår i standardberegningen med en vægt, der fastlægges på grundlag af Danmarks Statistiks huslejeundersøgelse.</p>

Antallet af diagnosticerede psykiatriske patienter, der i en periode på 10 år har været i kontakt med det psykiatriske sundhedsvæsen	Opgørelsen sker på grundlag af data fra Center for Psykiatrisk Forskning. Kriteriet omfatter personer, der i perioden 1999-2008 har været i kontakt med det psykiatriske sundhedsvæsen. Dette er defineret ved diagnosekoderne F00-29.
Antallet af familier i visse boligtyper	Opgørelsen sker ud fra en af Danmarks Statistik foretaget opgørelse af antal familier, der den 1. januar 2008 bor i almene boliger, privat udlejning fra før 1920, privat udlejning med mangler og sommerhuse.
Antallet af børn i familier med lav uddannelse	Opgørelsen sker ud fra en af Danmarks Statistik foretaget opgørelse af antal børn mellem 0 og 16 år pr. 1. januar 2008 i familier, hvor den højeste fuldførte uddannelse på optællingstidspunktet for de voksne er grundskole eller uoplyst. Ved opgørelsen henregnes børn til bopælskommunens folketal.
Antallet af personer med lav indkomst	Opgørelsen sker ud fra en af Danmarks Statistik foretaget opgørelse over antal 18-64 årige i kommunen pr. 1. januar 2008, der i 2007 og i mindst to af de foregående tre år har haft en disponibel indkomst på mindre end 60 procent af medianindkomsten på landsplan samt en formue på under 10.000 kr.
Antallet af udviklingshæmmede og antallet af personer uden for arbejdsstyrken med øvrige handicap	Opgørelsen sker på grundlag af data fra Sundhedsministeriets Forebyggelsesregister hos Danmarks Statistik. Kriteriet er opgjort som antallet af 65 år og derover samt antallet af 20-59-årige uden for arbejdsstyrken, som inden for en fem-årig periode fra 2002-2006 er diagnosticeret inden for sygehusvæsenet med en aktions- eller bidiagnose, som vil kunne medføre et handicap.
Antallet af indvandrere og efterkommere	Opgørelsen sker på grundlag af en af Danmarks Statistik foretaget opgørelse af antallet af indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande pr. 1. januar 2009. Ved opgørelsen henregnes personer til bopælskommunens folketal.
Beregnet antal tabte leveår opgjort i forhold til den kommune, hvis indbyggere har den højeste middellevetid	Opgørelsen sker på grundlag af data fra Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet. Kriteriet er opgjort som antallet af tabte leveår i forhold til den kommune, som over en tiårig periode har haft den højeste middellevetid hos indbyggerne. Antallet af tabte leveår opgøres som den højeste middellevetid i en kommune fratrukket middellevetiden i den pågældende kommune ganget med antallet af

	indbyggere i kommunen. Forskellen i middellevetider mellem kommuner opgøres med to decimaler. Middellevetiden er beregnet som den forventede gennemsnitlige levetid for en 0-årig i kommune, beregnet ud fra de aldersbetingede dødshyppigheder.
Den årlige nedgang i befolkningstallet opgjort over en 5-årig periode	Opgørelsen foretages som summen af nettofald i en kommunes folketal fra et år til det følgende for hvert af årene i perioden 2004-2009, hvor kommunen har haft en nedgang i befolkningstallet. Ved opgørelsen henregnes personer, for hvilke en kommune har den generelle betalingsforpligtigelse til folketallet i kommunen.

Oversigt 2. Opgørelse af nettodrifts- og anlægsudgifter til udligning 2010

Mio. kr.	Hele Landet	Hovedstadsområdet
Nettodrifts- og anlægsudgifter (budget 2009)	276.999,2	100.134,8
Meropgaver 2009-2010, jf. bilag 1 (2009 pl)	4.389,4	1.586,8
Sum 2009 priser	281.388,6	101.721,6
Sum 2010 priser	290.111,6	104.874,9
Samlet nettodrifts- og anlægsudgifter	290.111,6	104.874,9

Bilag 1. Meropgaver 2009-2010	
<i>Aktstykke 175 af 13. juni 2007</i>	
L 285, 2001 om ændring af lov om social pension	97,3
L 108, 2002 om ændring af lov om byfornyelse	0,9
L 1442, 2004 om ændring af lov om social service	5,0
L 1420, 2005 om ændring af lov om individuel boligstøtte	-2,8
L 90, 2007 om friplejeboliger	-0,2
L 1588, 2006 om ændring af lov om social pension	0,9
L 1543, 2006 om seniorjob	59,4
L 176, 2007 om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats	-1,1
L 559, 2007 om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse	-32,7
L 572, 2006 om ændring af lov om folkeskolen	25,4
Politiks aftale om lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug	-0,7
Vejledning om områdeklassificering	-0,9
Bekendtgørelse om anmeldelse af jordflytninger	-0,1
Bekendtgørelse om kommunens tilskud til brug for dagtilbud	-0,4
Overførsel af tilskud til projekter til udsatte grupper	14,4
Kvindekrisecenterpuljen	0,3
Psykiatraftalen	5,7
Aftrapning af refusionsordning på det tunge sociale område	340,4
I alt (2008 pl)	510,8
I alt (2009 pl)	531,2
<i>Aktstykke 190 af 19. juni 2008</i>	
L 508, 508, 2007 om ændring af beredskabsloven	-150,0
Lov om ændring af lov om almene boliger	-0,5
L 447, 2008 om ændring af lov om social service	-0,6
L 226, 2008 om ændring af lov om social service	-0,1
L 324, 2008 om ændring af lov om individuel boligstøtte	-2,7
L 446, 2008 om ændring af lov om social pension	-7,3
Efterregulering af L 1442, 2004	-0,1
Lov om ændring af sundhedsloven	1,1
Undersøgelse og behandlingsret i psykiatrien	2,0
Sundhedsstyrelsens vejledning om vederlagsfri fysioterapi	-136,4
Pakkeforløb for hjertesygdomme	-5,5

Psykiatriaftale	-0,3
L 104, 2007 om ændring af integrationsloven	0,1
L 311, 2008 om ændring af lov om almen voksenuddannelse	3,0
L 388, 2008 om ændring af lov om friskoler	3,5
L 369, 2008 om ændring af lov om folkeskolen	0,7
L 561, 2007 om ændring af lov om erhvervsuddannelser	8,4
Bekendtgørelse om vejledning af ungdomsuddannelse	-23,8
Lov om ændring af lov om åben uddannelse	0,7
Cirkulære om indberetninger om jordforureninger	-0,2
I alt (2009 pl)	-308,0
I alt (2009 pl)	-308,0
<i>Aktstykke 180 af 19. juni 2009</i>	
Fremadrettet budgetgaranti 2009-2010	1.361,4
Pensionsbidrag til tjenestefrihed til organisationsarbejde	4,5
L 526, 2008 om ændring af lov om lønsumsafgift	67,1
Lov om ændring af momsloven	266,2
L 549, 2008 om ændring af lov om social service	29,0
L 1346, 2008 om ændring af lov om social service (kontaktperson)	10,4
L 315, 2009 om ændring af lov om social service (familievejleder)	5,6
L 490, 2009 om ændring af lov om almene boliger	-3,4
L 318, 2009 om ændring af lov om social service (anbringelse)	38,6
L 317, 2009 om ændring af lov om social service (forældreplæg)	8,5
Undersøgelse af merudgifter til diabeteskost	-15,2
L 388, 2009 om ændring af lov om social service (hjælpere)	137,5
L 390, 2009 om ændring af lov om sociale service (madservice)	113,7
Bekendtgørelse om sammenlignelig brugerinformation	0,1
Forårspakke 2.0: Ændret grænse for aftrapning af friplads	185,6
B 1098, 2008 om adgang til tilskud efter sundhedsloven	-1,6
Flytning af myndighedsansvar for vederlagsfri fysioterapi	69,3
Finansiering af adgang til sundhedsdatanettet	1,2
L 530, 2009 om ændring af sundhedsloven	11,5
Styrkelse af behandlingsindsats	0,6
Sundhedsstyrelsens vejledning om vederlagsfri fysioterapi	140,6
L 1411, 2008 om ændring af lov om børnetilskud	-0,1
L 286, 2009 om ændring af lov om leje af almene boliger	24,2

Ændring af bekendtgørelser om anvendelse af elevatorer	-7,6
L 1395, 2008 om ændring af lov om arbejdsmiljø	10,3
L 480, 2009 om ændring af lov om dagpenge ved sygdom	876,2
B 1369, 2008 om en aktiv beskæftigelsesindsats	-2,2
L 479, 2009 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats	6,9
Landsretsdøm om regres	-8,5
Lov om ændring af lov om individuel boligstøtte	10,8
Etablering af et enstrengt beskæftigelsessystem	866,7
L 477, 2009 om ændring af lov om social pension	-18,6
L 389, 2008 om ændring af lov om sygedagpenge	35,9
L 1402, 2009 om ændring af lov om vandforsyning	54,0
L 466, 2008 om undersøgelser af miljøskader	0,3
B 165, 2009 om badevand og badeområder	-3,4
B 1217, 2008 om batterier	9,3
Ændring af bekendtgørelse om gasmotorer	0,1
Ændring af VOC-bekendtgørelsen	-0,2
Efteruddannelse af offentlige ledere	10,0
I alt (2010 pl)	4.295,3
I alt (2009 pl)	4.166,1
Meropgaver i alt 2009-2010 (2009 pl)	4.389,4

2.2. Eksempler på beregning af tilskud og udligning

I det følgende er tilskudsopgørelsen illustreret med en række beregningseksempler for tilskudsåret 2010.

Først er vist et eksempel med Fredericia Kommune, der er omfattet af landsudligningen og ordningen med tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud. Dernæst er vist et eksempel med Fredensborg Kommune for så vidt angår hovedstadsudligningen.

- Afrunding ved beregningerne

Ved Indenrigs- og Socialministeriets beregning af tilskud og udligning indgår mellemresultatet uden afrunding i beregningerne. Skatteudskrivning, beskatningsgrundlag samt netto-drifts- og anlægsudgifter er opgjort i hele 1.000 kr. Tilskud og bidrag opgøres i hele 1.000 kr., der er afrundet til et med 12 deleligt beløb. Denne "tolvrunding" sker, fordi beløbene udbetales over 12 måneder i de såkaldte "12-delsrater".

I de følgende regneeksempler er mellemresultaterne undertiden vist med to decimaler, mens selve beregningen er foretaget uafundet.

Beregning af udligning og generelle tilskud	
Garantibeløb 2010. Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune	
	Beløb i 1000 kr.
<i>A Landsudligning</i>	
1 Kommunens udgiftsbehov	2.715.515
2 Beregnede skatteindtægter	1.884.643
3 Strukturelt overskud (+) / underskud (-):(2)-(1)	-830.872
4 Udligningsniveau	58%
5 Udligningsbeløb (3) * (4) * -1: Tilskud (+) / bidrag (-)	481.906
6 Udligningsbeløb (tolvafrundet til hele tusind kr.)	481.908
<i>B Tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud</i>	
1 Strukturelt overskud (+) / underskud (-) pr. indbygger	-16.640 kr.
2 96,5 procent af landsgennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger	-13.416 kr.
3 Udligningsgrundlag pr. indbygger	-3.225 kr.
4 Udligningsniveau	32%
5 Kommunens indbyggertal	49.932
6 Udligningsbeløb (3) * (4) * (5) * -1	51.523
7 Udligningsbeløb (tolvafrundet til hele tusind kr.)	51.528
<i>C Statstilskud</i>	
1 Samlet statstilskud, der fordeles efter indbyggertal jf. tabel 1, pkt. 01	17.742.528
2 Kommunens indbyggertal	49.932
3 Indbyggertal hele landet (tabel 1, pkt. 12)	5.525.850
4 Statstilskud = (1) x [(2) / (3)] =	160.323
5 Samlet statstilskud (tolvafrundet til hele tusind kr.)	160.320

Note: Strukturelt overskud er angivet med (+) og underskud med (-) . I udligningsberegningen er tilskud til kommuner med et strukturelt underskud angivet med (+) og bidrag fra kommuner med et strukturelt overskud er angivet med (-). Fortegnet vendes således i beregningen.

**Data til opgørelse af beregnede skatteindtægter. Landsudligning
Garantibeløb 2010. Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune**

A. Garanteret beskatningsgrundlag pr. indbygger

1	Udskrivningsgrundlag 2007, maj opgørelse 2009 (korrigeret for lavere skat på arbejde og forårspakke 2.0)	6.456.511.000 kr.
2	Fremskrivningsprocent	8,80%
3	Fremskrevet grundlag – garanti	7.024.683.968 kr.
4	Statsgaranti 2010 – afrundet	7.024.682.000 kr.
5	Afgiftspligtige grundværdier 2010 Indenrigs- og Socialministeriets skøn, juni 2009	5.885.868.000 kr.
6	9,7 pct. af de afgiftspligtige grundværdier	570.929.196 kr.
7	- afrundet til hele tusind kr.	570.929.000 kr.
8	Samlet beskatningsgrundlag (4)+(7), garantiberegning	7.595.611.000 kr.

B. Beregnede skatteindtægter. Landsudligning

9	Skattetryksfaktor (tabel 1. pkt. 21). Indgår uafundet	0,248123
10	Beregnede skatteindtægter (1.000 kr.)	1.884.643

**Data til opgørelse af tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud
Garantibeløb 2010. Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune**

<i>A. Strukturelt overskud/underskud pr. indbygger i kommunen</i>	
1 Kommunens udgiftsbehov (1.000 kr.)	2.715.515
2 Beregnede skatteindtægter (1.000 kr.)	1.884.643
3 Strukturelt overskud (+) / underskud (-): (2) – (1) (1.000 kr.)	-830.872
4 Kommunens indbyggertal	49.932
5 Strukturelt overskud/underskud pr. indbygger	-16.640 kr.
<i>B. 96,5 procent af landsgennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger</i>	
1 Samlede nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger (tabel 1, pkt. 13)	52.501 kr.
2 Gns. beregnet skatteindtægt pr. indbygger (tabel 1, pkt. 14)	38.599 kr.
3 Gns. Strukturelt underskud pr. indbygger (tabel 1, pkt. 15)	-13.902 kr.
4 96,5 procent af gennemsnitligt underskud (tabel 1, pkt. 17)	-13.416 kr.
<i>C. Beløb pr. indbygger over grænse</i>	-3.225 kr.

**Overudligningsbeløb. Tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud
Garantibeløb 2010. Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune**

Beregning af maksimalt udligningsniveau:

1	92 pct. af udskrivningsprocent for 2009	0,2550	0,2346
2	- 58% af fælles skattetryksfaktor	0,2481	-0,1439
4	I alt – sum 1-2		0,0907
5	Fælles skattetryksfaktor (tabel 1, pkt. 21)		0,2481
	<i>Maksimalt udligningsniveau (4)/(5)=</i>		0,36550
1	Faktisk udligningsniveau - tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud		0,32
2	Maksimalt udligningsniveau, jf. ovenfor		0,36550
	<i>Hvis det maksimale udligningsniveau (2) er mindre end 0,32 beregnes overudligningsbidrag som:</i>		
3	Folketal pr. 1. januar 2010		49.932
4	Strukturelt underskud, tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud		-3.225 kr.
5	Overudligningsbidrag beregnes som [(2) – (1)] x (3) x (4) =		-
8	Overudligningsbidrag tolvafrundet til hele tusind kr.		-

**Korrektion overudligning (Fordeling af samlet overudligningsbeløb)
Garantibeløb 2010. Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune**

		Beløb i 1000 kr.
1	Samlet overudligningsbeløb, jf. tabel 1, pkt. 23	2.256
2	Kommunens indbyggertal	49.932
3	Samlede indbyggertal hele landet (tabel 1, pkt. 12)	5.525.850
4	Korrektion overudligning = (1) x [(2) / (3)] = Tolvafrundet til hele tusind kr.	18 24

A. Opgørelse af det samlede udgiftsbehov – Landsudligning 2010	
Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune	
	1.000 kr.
1. Aldersbestemt udgiftsbehov	1.823.190
2. Beregnet socioøkonomisk udgiftsbehov	892.326
3. Samlet beregnet udgiftsbehov (sum 1+2) =	2.715.515

B. Opgørelse af det aldersbestemte udgiftsbehov m.v. – Landsudligning			
Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune			
	<i>Enheds- beløb kr. pr. Indbygger</i>	<i>Antal i Fredericia Kommune</i>	<i>Beregnet udgiftsbehov 1.000 kr.</i>
1. 0-6-årige 1.1.2010	54.151,56	4.125	223.375
2. 7-16-årige	81.073,78	6.379	517.170
4. 17-19-årige	27.736,48	1.981	54.946
5. 20-24-årige	17.631,97	2.537	44.732
6. 25-34-årige	18.931,61	5.552	105.108
7. 35-39-årige	18.176,31	3.491	63.454
8. 40-64-årige	22.852,90	17.272	394.715
9. 65-74-årige	26.391,48	4.956	130.796
10. 75-84-årige	55.155,15	2.653	146.327
11. 85+årige	119.056,71	986	117.390
Indbyggertal i alt		49.932	
12. Rejsetid	386,23	65.186	25.177
Aldersbestemt udgiftsbehov, i alt 1.000 kr.			1.823.190

C. Opgørelse af socioøkonomisk indeks - Landsudligning 2010

Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune

	Vægt (1)	Antal Fredericia Kommune (2)	Antal hele landet (3)	Vægtet andel (2)/(3)x(1) (4)
1. Antal 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 % af 20-59-årige i kommunen	0,180	3.812	390.799	0,00176
2. Antal 25-49-årige uden erhvervsuddannelse	0,175	4.623	441.447	0,00183
3. Antal udlejede beboelseslejligheder	0,050	8.737	782.748	0,00056
4. Antal diagnosticerede psykiatriske patienter	0,050	1.414	145.439	0,00049
5. Antal familier i visse boligtyper	0,150	8.611	732.033	0,00176
6. Antal børn i familier med lav uddannelse	0,150	1.540	141.837	0,00163
7. Antal enlige over 65 år	0,025	3.721	405.563	0,00023
8. Antal personer med lav indkomst	0,100	920	121.757	0,00076
9. Antal udviklingshæmmede	0,050	553	52.761	0,00052
10. Antal indvandrere og efterkommere	0,025	2.859	353.750	0,00020
11. Antal tabte leveår	0,025	145.797	13.715.451	0,00027
12. Nedgang i befolkningstallet	0,020	0	24.377	0,00000
13. Sum af de vægtede kriterier	1,000			0,010003
14. Indbyggertal 1.1.2010		49.932	5.525.850	
15. Kommunens andel af indbyggertallet i hele landet =				0,0090361
16. Socioøkonomisk indeks = (13)/(15) x 100 =				110,69634

D. Opgørelse af samlet socioøkonomisk udgiftsbehov	
Regneeksempel for 607 Fredericia Kommune	
1. Socioøkonomisk indeks for 607 Fredericia Kommune	1,1069634
2. Gennemsnitligt tillæg pr. indbygger kr.	16.144,00
3. Kommunens indbyggertal den 1.1.2010	49.932
4. Socioøkonomisk udgiftsbehov beregnet (1) x (2) x (3), i 1000 kr.	892.326

Beregning af udligning og generelle tilskud	
Garantibeløb 2010. Regneeksempel for 210 Fredensborg Kommune	
Beløb i 1000 kr.	
A Hovedstadsudligning	
1 Kommunens udgiftsbehov	2.219.352
2 Beregnede skatteindtægter	2.323.242
3 Strukturelt overskud (+) / underskud (-):(2)-(1)	103.890
4 Udligningsniveau	27%
5 Udligningsbeløb (3) * (4) * -1: Tilskud (+) / bidrag (-)	-28.050
6 Udligningsbeløb (tolvafrundet til hele tusind kr.)	-28.056
B Statstilskud	
1 Samlet statstilskud, der fordeles efter indbyggertal jf. tabel 1, pkt. 01	17.742.528
2 Kommunens indbyggertal	39.094
3 Indbyggertal hele landet (tabel1, pkt. 12)	5.525.850
4 Statstilskud = (1) x [(2)/(3)] =	125.524
5 Samlet statstilskud (tolvafrundet til hele tusind kr.)	125.532

Note: Strukturelt overskud er angivet med (+) og underskud med (-). I udligningsberegningen er tilskud til kommuner med et strukturelt underskud angivet med (+) og bidrag fra kommuner med et strukturelt overskud er angivet med (-). Fortegnet vendes således i beregning.

**Data til opgørelse af beregnede skatteindtægter - Hovedstadsudligning
Garantibeløb 2010. Regneeksempel for 210 Fredensborg Kommune**

A. Garanteret beskatningsgrundlag pr. indbygger

1	Udskrivningsgrundlag 2007, maj opgørelse 2009 (korrigeret for lavere skat på arbejde og forårspakke 2.0)	6.106.147.000 kr.
2	Fremskrivningsprocent	8,80%
3	Fremskrevet grundlag – garanti	6.643.487.936 kr.
4	Statsgaranti 2010 – afrundet	6.643.488.000 kr.
5	Afgiftspligtige grundværdier 2010 Indenrigs- og Socialministeriets skøn, juni 2009	8.582.693.000 kr.
6	9,7 pct. af de afgiftspligtige grundværdier	832.521.221 kr.
7	- afrundet til hele tusind kr.	832.521.000 kr.
8	Samlet beskatningsgrundlag (4)+(7), garantiberegning	7.476.009.000 kr.

B. Beregnede skatteindtægter. Hovedstadsudligning

9	Skattetryksfaktor (tabel 1. pkt. 22). Indgår uafrundet	0,310760
10	Beregnete skatteindtægter (1.000 kr.)	2.323.242

A. Opgørelse af det samlede udgiftsbehov – Hovedstadsudligning 2010**Regneeksempel for 210 Fredensborg Kommune**

	1000 kr.
1. Aldersbestemt udgiftsbehov	1.603.924
2. Beregnet socioøkonomisk udgiftsbehov	615.428
3. Samlet beregnet udgiftsbehov (sum 1+2) =	2.219.352

B. Opgørelse af det aldersbestemte udgiftsbehov m.v. – Hovedstadsudligning**Regneeksempel for 210 Fredensborg Kommune**

	<i>Enheds- beløb kr. pr. Indbygger</i>	<i>Antal i Fredens- borg Kommune</i>	<i>Beregnet udgiftsbehov 1.000 kr.</i>
1. 0-6-årige 1.1.2010	61.942,98	3.383	209.553
2. 7-16-årige	89.957,64	5.754	517.616
4. 17-19-årige	32.413,66	1.511	48.977
5. 20-24-årige	17.760,99	1.246	22.130
6. 25-34-årige	17.807,31	3.128	55.701
7. 35-39-årige	17.796,86	2.693	47.927
8. 40-64-årige	24.028,18	15.125	363.426
9. 65-74-årige	29.369,95	3.903	114.631
10. 75-84-årige	63.053,24	1.734	109.334
11. 85+årige	128.065,19	617	79.016
Indbyggertal i alt		39.094	
12. Rejsetid	882,06	40.373	35.611
Aldersbestemt udgiftsbehov, i alt 1.000 kr.			1.603.924

C. Opgørelse af socioøkonomisk indeks - Hovedstadsudligning**Regneeksempel for 210 Fredensborg Kommune**

	Vægt	Antal Fredens borg Kom- mune	Antal hoved- stadsområ- det	Vægtet an- del (2)/(3)x(1)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1. Antal 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 % af 20-59-årige i kommunen	0,100	2.428	134.732	0,00180
2. Antal 25-49-årige uden erhvervsuddannelse	0,250	2.553	148.588	0,00430
3. Antal udlejede beboelseslejligheder	0,075	5.142	292.980	0,00132
4. Antal diagnosticerede psykiatriske patienter	0,100	1.032	52.901	0,00195
5. Antal familier i visse boligtyper	0,075	5.403	284.429	0,00142
6. Antal børn i familier med lav uddannelse	0,250	949	43.467	0,00546
7. Antal enlige over 65 år	0,100	2.580	138.410	0,00186
8. Antal indvandrere og efterkommere	0,050	3.629	186.660	0,00097
9. I alt andel af vægtet kriterier	1,000			0,01908
10. Indbyggertal 1.1.2010		39.094	1.880.954	
11. Kommunens andel af indbyggertallet i hovedstadsområdet				0,02078
12. Socioøkonomisk indeks, hovedstadsudligning = (9) / (11) x 100 =				91,81822

D. Opgørelse af samlet socioøkonomisk udgiftsbehov – Hovedstadsudligning**Regneeksempel for 210 Fredensborg Kommune**

1. Socioøkonomisk indeks hovedstadsudligning	91,81822
2. Gennemsnitligt tillæg pr. indbygger kr.	17.145,04
3. Kommunens indbyggertal den 1.1.2010	
4. Socioøkonomisk udgiftsbehov beregnet (1) x (2) x (3), i hele kr.	615.428.307

2.3. Nærmere om metode for beregninger (tekniske formler)

I dette appendiks er vist de tekniske beregningsformler for de dele, som indgår i opgørelsen af landsudligningen, tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud, hovedstadsudligningen samt opgørelsen af overudligning, jf. i øvrigt også de foranstående beregningseksempler. I oversigten over beregningen er der så vidt muligt henvist til tabelgrundlaget for de data, som indgår i opgørelsen.

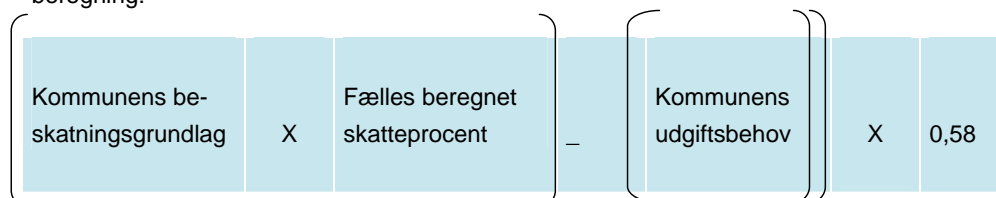
- Udligningen

Udligningen er baseret på en beregning af den enkelte kommunes strukturelle overskud eller underskud. Det strukturelle underskud eller overskud beregnes som forskelle mellem en kommunes udgiftsbehov og kommunens beregnede skatteindtægter. Det strukturelle underskud eller overskud er et udtryk for, om en kommune ved en gennemsnitlig skatteprocent vil få et underskud eller overskud i forhold til det beregnede udgiftsbehov.

En kommunes udgiftsbehov opgøres ud fra et beregnet udgiftsbehov på grundlag af befolkningens alderssammensætning og den socioøkonomiske struktur i kommunen. Af de samlede kommunale udgifter henregnes til udligningen i 2010 69,25 procent til de aldersbestemte udgiftsbehov og 30,75 procent til de socioøkonomiske udgiftsbehov.

En kommunes beskatningsgrundlag opgøres ud fra kommunens udskrivningsgrundlag for indkomstskat tillagt en nærmere fastsat andel af de afgiftspligtige grundværdier. Andelen af de afgiftspligtige grundværdier er for 2010 på 9,7 pct. og er fastsat ud fra grundskyldens landsgennemsnitlige vægt i den kommunale beskatning.

I landsudligningen er udligningsniveauet på 58 procent. Udligningen sker efter følgende beregning:

Note: Fortegn vendes i beregningen, så (+) angiver tilskud og (-) angiver bidrag

I hovedstadsudligningen udlignes med yderligere 27 procent. Udligningen sker efter følgende beregning:

Kommunens Beskatningsgrundlag	X	Fælles beregnet skatteprocent	-	Kommunens udgiftsbehov	X	0,27
-------------------------------	---	-------------------------------	---	------------------------	---	------

Note: Fortegn vendes i beregningen, så (+) angiver tilskud og (-) angiver bidrag

For kommuner med et højt strukturelt underskud udlignes med yderligere 32 procent. Kommuner med et højt strukturelt underskud er defineret som kommuner, hvis strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 96,5 procent af det landsgennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger. Udligningen sker efter følgende beregning:

Kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger	X	Fælles beregnet skatteprocent	-	Kommunens udgiftsbehov pr. indbygger
---	---	-------------------------------	---	--------------------------------------

-	0,965	X	Landsgennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger	X	Kommunens indbyggertal	X	0,32
---	-------	---	--	---	------------------------	---	------

Note: Fortegn vendes i beregningen, så (+) angiver tilskud og (-) angiver bidrag

Den fælles beregnede skatteprocent (skattetryksfaktoren), som indgår i både landsudligningen og tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud beregnes som:

Fælles skattetryksfaktor til landsudligningen =

Samlede udskrivning i hele landet,

(tabel 1, pkt. 10)

Samlet beskatningsgrundlag i hele landet

(tabel 1, pkt. 09)

I hovedstadsudligningen beregnes en fælles skattetryksfaktor som:

Skattetryksfaktor i hovedstadsudligningen =

Samlede nettodrifts- og anlægsudgifter i
hovedstadsområdet (tabel 1, pkt. 11)

Samlet beskatningsgrundlag i hoved-
stadsområdet
(tabel 1, pkt. 09)

- Statstilskud

Staten yder årligt et generelt tilskud til kommunerne, En del af tilskuddet går til finansieringen af hovedparten af landsudligningen, tilskuddet til kommuner med højt strukturelt underskud samt en enkelt særordning. Efter fradrag herfor fordeles det resterende statstilskud i forhold til den enkelte kommunes andel af det samlede indbyggertal. Tilskudsformlen ser således ud:

Kommunens andel af statstilskud =

Kommunens indbyggertal, jf. tabel 3, kol. 10	X	Samlet tilskudspulje der fordeles efter indbyggertal (tabel 1, pkt. 01)
Det samlede indbyggertal i hele landet (tabel 1, pkt. 12)		

- Overudligning (udligningsloft)

I udligningen indgår en overudligningsbestemmelse – et udligningsloft - der skal sikre, at en kommune højst må aflevere 92 pct. af provenuet af en stigning i udskrivningsgrundlaget til de kommunale udligningsordninger. Overudligning beregnes med udgangspunkt i kommunens grundlag for indkomstskatten.

For hver enkelt kommune beregnes et maksimalt udligningsniveau, som udtrykker hvor meget provenuet af udskrivningsgrundlaget, der kan udlignes, når kommunen højst må kunne miste 92 pct. af skatteprovenuet ved en stigning i udskrivningsgrundlaget. Overudligning vil særligt omfatte de kommuner, som har en lav udskrivningsprocent i forhold til den skattetryksfaktor, som indgår i overudligningsberegningen.

Er kommunens maksimale udligningsniveau mindre end det faktiske udligningsniveau på 32 pct. for tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud og 27 pct. for hovedstadsudligningen, "rammer" kommunen overudligningsloftet, og der sker derfor en nedsættelse af udligningen.

- Beregning af det maksimale udligningsniveau

Det maksimale udligningsniveau beregnes som:

Maksimalt udligningsniveau tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud =

$$\frac{(0,92 \times U_i) - (0,58 \times T)}{T}$$

Maksimalt udligningsniveau hovedstadsudligning =

$$\frac{(0,92 \times U_i) - (0,58 \times T)}{HT}$$

Idet

U_i = Kommunens udskrivningsprocent for tilskudsåret (idet der for den foreløbige opgørelse anvendes udskrivningsprocenten for 2009).

T = Skattetryksfaktor landsudligning (tabel 1, pkt. 21, kolonne 1)

HT = Skattetryksfaktor hovedstadsudligning (tabel 1, pkt. 22, kolonne 2)

- Beregning af overudligningsbeløb

Hvis kommunens maksimale udigningsniveau er mindre end henholdsvis 0,32 for kommuner med højt strukturelt underskud og 0,27 for hovedstadskommuner opgøres overudligningsbeløbet som forskellen mellem det maksimale udigningsniveau og det fastsatte udigningsniveau ganget med den resterende del af det generelle udigningsudtryk.

Overudligningsbeløbet beregnes efter følgende formel for kommuner med højt strukturelt underskud:

Overudligningsbeløb for kommuner med højt strukturelt underskud =

Maksimalt udigningsniveau for kommuner med højt strukturelt underskud	-	0,32	x	Kommunens indbyggertal	X
Strukturelt underskud pr. indbygger i kommunen	-	96,5 procent af landsgennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger			

For hovedstadsudligningen udregnes overudligningsbeløbet efter følgende formel:

Overudligningsbeløb for hovedstadsudligning =

Maksimalt udigningsniveau i hovedstadsudligning	-	0,27	x	Kommunens indbyggertal	x
Strukturelt over- eller underskud pr. indbygger i kommunen					

- Overudligningsbidrag efter § 13, stk. 5.

For kommuner i hovedstadsområdet, der betaler i hovedstadsudligningen, og som er i overudligning, gælder en særlig bestemmelse i de tilfælde, hvor kommunens beskatningsniveau er højere end udskrivningsprocenten. I disse tilfælde beregnes et særligt bidragsbeløb, der skal modsvare den fordel kommunen evt. kunne få ved at sætte udskrivningsprocenten lavt i forhold til grundskyldpromillen.

Bestemmelsen skal sikre, at hovedstadskommuner, der betaler til udligningen, ikke kan mindske udligningen ved at fastsætte en høj grundskyldpromille i forhold til kommunens udskrivningsprocent.

Bidraget beregnes som forskellen mellem det faktisk beregnede overudligningsbeløb, og det overudligningsbeløbet ville have udgjort, hvis kommunens udskrivningsprocent havde svaret til kommunens beskatningsniveau.

Rent praktisk vil bestemmelsen træde i kraft for de kommuner, der er i overudligning, betaler i hovedstadsudligningen og har et beskatningsniveau, der er højere end udskrivningsprocenten.

3. Tabeldel

Oversigt over tabeller

Samletabeller for udligning og tilskud 2010

Tabel 1: Grundparametre 2010

Tabel 2: Beregning af kommunal udligning og generelle tilskud 2010

Tabel 3: Data vedrørende beskatningsgrundlag

Tabel 4.1. Data vedrørende udgiftsbehov i hele landet

Tabel 4.2. Data til sociale udgiftsbehov i hele landet

Tabel 4.3. Data til aldersbestemte udgiftsbehov i hele landet

Tabel 5.1. Data vedrørende udgiftsbehov i hovedstadsområdet

Tabel 5.2. Data til sociale udgiftsbehov i hovedstadsområdet

Tabel 5.3. Data til aldersbestemte udgiftsbehov i hovedstadsområdet

Tabel 6. Overudligningstabel 2009

Tabel 7. Overudligningskorrektion (§ 13, stk. 5)

Tabel 8.1. Strukturelt over- og underskud i landsudligningen

Tabel 8.2. Strukturelt over- og underskud i hovedstadsudligningen

Tabel 9. Tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder

Tabel 11. Udligning vedrørende indvandrere og efterkommere 2010

Tabel 12. Beskæftigelsestilskud 2010

Tabel 13. Afregning af selskabsskat og fondsskat 2010

Tabel 14. Udligning af selskabsskat og fondsskat 2010

Tabel 15. Folketal til beregning af kommunalt grund- og udviklingsbidrag 2010

Tabel 16. Midtvejsregulering 2009

Samletabel for endelig regulering af udligning og tilskud 2007

Tabel 1. Grundparametre 2007

Tabel 3. Data til opgørelse af beskatningsgrundlag 2007

4. Bilagsdel

Oversigt over bilag

1. Bekendtgørelse af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, lovbekendtgørelse nr. 561 af 19. juni 2009.
2. Bekendtgørelse af lov om kommunal indkomstskat, lovbekendtgørelse nr. 725 af 26. juni 2006.
3. Bekendtgørelse af lov om kommunal ejendomsskat, lovbekendtgørelse nr. 724 af 26. juni 2006.
4. Bekendtgørelse om opgørelse og afregning af kommunal udligning og tilskud til kommunerne for 2010.
5. Bekendtgørelse om fastsættelse af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommuner for 2010.
6. Bekendtgørelse om opgørelse af den kommunale budgetgaranti.
7. Bekendtgørelse om beregningen af det kommunale beskæftigelsestilskud for 2010.
8. Finansudvalgets aktstykke akt 180 af 19. juni 2009